

2.5.2. Predmet Nadžafli protiv Azerbejdžana

(Predstavka br. 2594/07)

PRESUDA

STRAZBUR

2. oktobar 2012. godine

PRAVOSNAŽNA PRESUDA

02. 01. 2013. godine

Ova presuda je postala pravosnažna po članu 44 stav 2 Konvencije. Moguće su redaktorske izmjene.

U predmetu Nadžafli protiv Azerbejdžana,

Evropski sud za ljudska prava (Prvo odjeljenje), koji je zasijedao u Vijeću sljedećeg sastava:

Nina Vajić, *predsjednica*,
Anatoli Kovler,
Kanlar Hadžijev (*Khanlar Hajiyev*),
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julija Lafrank (*Julia Laffranque*),
Linos-Aleksandar Sicilianos (*Linos-Alexandre Sicilianos*),
Erik Mese (*Møse*), *sudije*,
i Seren Nilsen (*Søren Nielsen*), *sekretar odjeljenja*,

Nakon vijećanja bez prisustva javnosti 11. septembra 2012. godine,

Donosi sljedeću presudu, koja je usvojena toga dana:

POSTUPAK

1. Predmet je formiran predstavkom (br. 2594/07) protiv Republike Azerbejdžana koju je 12. decembra 2006. godine Sudu podnio po članu 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) državljanin Azerbejdžana, gđin Ramiz Husein oğlu Nadžafli (*Ramiz Hüseyin oğlu Nəcəfli* – u daljem tekstu: podnosilac predstavke).
2. Podnosioca predstavke je zastupao gđin I. Alijev (*Aliyev*), advokat sa advokatskom praksom u Bakuu. Vladu Azerbejdžana (u daljem tekstu: Vlada) zastupao je njen zastupnik, gđin Č. Azgarov (Ç. Asgarov).
3. Podnosilac predstavke je konkretno naveo da je bio pretučen od strane službenika policije prilikom razbijanja demonstracija, te da domaće vlasti nijesu djelotvorno istražile ovaj incident.

4. 7. januara 2008. godine predstavka je upućena Vladi. Odlučeno je da se istovremeno odlučuje o prihvatljivosti i meritumu predstavke (član 29 stav 1).

ČINJENIČNO STANJE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Podnosilac predstavke je rođen 1967. godine i živi u Bakuu.

A. Navodno zlostavljanje

6. Podnosilac predstavke je bio novinar i glavni urednik lista po imenu *Boz Kurd (Boz Qurd)*.

7. 9. oktobra 2005. godine, nekoliko opozicionih političkih partija je održalo nedozvoljene demonstracije u Bakuu. Podnosilac predstavke, uz još pet novinara, prisustvovao je demonstracijama kako bi izvještavao o onome što se događalo. Podnosilac predstavke nije nosio specijalni plavi prsluk koji bi ga označi kao novinara, ali je nosio novinarsku identifikacionu oznaku na grudima.

8. Prilikom razbijanja demonstracija od strane policije, podnosilac predstavke i njegove kolege su pretučeni i zadobili su različite povrede. Prema tvrdnjama podnosioca predstavke, on je saopštio službenicima policije da je novinar i zamolio ih da prestanu. Podnosilac predstavke je zadobio udarac u glavu i izgubio je svijest nakon prebijanja.

9. Podnosilac predstavke je istog dana odvezen u bolnicu. 26. oktobra 2005. godine uručen mu je ljebarski izvještaj sa dijagnozom zatvorene kranocerebralne traume, potresa mozga i oštećenja mekog tkiva na tjemenu glave.

10. 10. jula 2006. godine podnosilac predstavke je dobio ljebarski izvještaj iz Gradske poliklinike Bakua br. 19. U pomenutom izvještaju se navodi da je podnosilac predstavke bio evidentiran kao pacijent sa dijagnozom zatvorene kranocerebralne traume i potresa mozga i da njegovo stanje zahtijeva dugoročno liječenje.

B. Krivični postupak

11. Šest novinara koji su pretučeni 9. oktobra 2005. godine podnijeli su zajedničku krivičnu prijavu. 9. novembra 2005. godine Uprava policije za okrug Sabail je pokrenula krivični postupak u skladu sa članom 132 (prebijanje) Krivičnog zakonika. 22. decembra 2005. godine, predmet je prekvalifikovan po članu 163 Krivičnog zakonika (ometanje zakonitih profesionalnih aktivnosti novinara) i prenesen tužilaštvu okruga Sabail.

12. 12. januara 2006. godine, podnosioca predstavke je ispitao istražitelj zadužen za ovaj predmet. Podnosilac predstavke je naveo da ga je grupa službenika policije pretukla pendrecima dok je posmatrao demonstracije u svojstvu novinara. Podnosilac predstavke je takođe izjavio da ne poznaje službenike policije koji su ga pretukli, iako poznaje službenike koji su rukovodili tom jedinicom policije. Podnosilac predstavke je dostavio fotografiju službenika policije (A.V.) koji je bio na čelu Interventne jedinice Uprave policije u Bakuu. Verzija događaja koju je iznio podnosilac predstavke potvrđena je u izjavama druga dva novinara, E.M. i N.A, koji su u dato vrijeme bili na mjestu incidenta.

13. Po tvrdnjama Vlade, 28. januara 2006. godine istražitelj je izdao nalog za forenzički pregled podnosioca predstavke, ali se podnosilac predstavke na njemu nije pojavio. Vlada nije dostavila Sudu nijedan primjerak neke odluke u vezi sa ovim. Podnosilac predstavke je tvrdio da ga istražitelj nije obavijestio o ovoj odluci.

14. Dopisom od 2. februara 2006. godine, istražitelj zadužen za ovaj predmet je tražio od Uprave policije okruga Sabail da identifikuje službenike policije koji su tukli podnosioca predstavke. U odgovoru na dopis istražitelja, 25. februara 2006. godine, starješina Uprave policije okruga Sabail

je napisao da nijesu mogli identifikovati službenike policije o kojima je riječ, ali da će nastaviti da preduzimaju mjere u tom pogledu i obavijestiti istražitelja o rezultatima.

15. 1. marta 2006. godine istražitelj je saslušao A.V., koji je negirao da je učestvovao u prebijanju podnosioca predstavke. A.V. je izjavio da ni on ni službenici policije pod njegovim nadzorom nijesu učinili ništa nezakonito u odnosu na podnosioca predstavke u njegovom prisustvu.

16. 9. marta 2006. godine istražitelj iz Okružnog tužilaštva za Sabail donio je odluku o obustavljanju krivičnog postupka do identifikovanja učinilaca prebijanja. Istražitelj se oslonio na činjenicu da službenici policije koji su navodno učestvovali u prebijanju podnosioca predstavke nijesu bili identifikovani. Kada je u pitanju navodno učešće A.V., istražitelj se oslonio na izjave A.V., u kojima se navodi da pomenuti nije preduzeo nikakve nezakonite radnje u odnosu na podnosioca predstavke.

17. Podnosilac predstavke nije dobio nikakve informacije o krivičnoj istrazi do maja 2006. godine. 9. maja 2006. godine, podnosilac predstavke je kontaktirao istražitelja iz tužilaštva okruga Sabail i zatražio informacije o stanju postupka. Istražitelj ga je informisao da je krivična istraga obustavljena 9. marta 2006. godine, ali nije obezbijedio podnosiocu predstavke primjerak odluke o obustavljanju istrage.

18. 12. maja 2006. godine podnosilac predstavke je podnio pritužbu Okružnom sudu za Sabail. Žalio se na to da mu istražitelj nije dostavio primjerak odluke o obustavljanju istrage, što ga je onemogućilo da uloži pravu pritužbu na to. Uz to, on je tražio od Suda da poništi ovu odluku i vrati predmet na dalju istragu. On je naročito insistirao na tome da je grupa službenika policije koji su ga pretukli bila pod komandom A.V. i da je fotografija A.V. napravljena u vrijeme incidenta dostavljena policiji.

19. 26. maja 2006. godine Okružni sud za Sabail je odbacio pritužbu podnosioca predstavke, nalazeći da je odluka o obustavljanju istrage bila zakonita i poslata podnosiocu predstavke 9. marta 2006. godine. U odluci nije pomenut A.V. i njegova navodna uloga u prebijanju podnosioca predstavke. Stiče se utisak da Sud nije saslušao ni jednog svjedoka na ročištu.

20. 1. juna 2006. godine podnosilac predstavke je podnio žalbu u kojoj ponavlja prethodne pritužbe. Naročito je tvrdio da je obustavljanje istrage, obrazloženo time da nije bilo moguće identifikovati službenike policije koji su ga pretukli, bilo pogrešno, i da je istražnim organima bilo poznato ko su učinioci. S tim u vezi, on konstatuje da su on i ostali novinari konkretno identifikovali A.V, koji se u dato vrijeme nalazio na mjestu incidenta.

21. 13. juna 2006. godine Apelacioni sud je odbacio žalbu podnosioca predstavke i potvrdio odluku Okružnog suda za Sabail od 26. maja 2006. godine.

C. Parnični postupak

22. 9. novembra 2006. godine podnosilac predstavke je podnio zasebnu građansku tužbu protiv Ministarstva unutrašnjih poslova, kojom je tražio naknadu materijalne i nematerijalne štete izazvane prebijanjem 9. oktobra 2005. godine. Podnosilac predstavke se pozvao na čl. 3, 10 i 11 Konvencije.

23. 20. novembra 2006. godine Okružni sud za Sabail je odbio da primi tužbu zbog neispunjavanja formalnih uslova. Sud je smatrao da je podnosilac predstavke naročito propustio da dostavi forenzički izvještaj o uzroku nastajanja povreda, te da nije dostavio primjerak dokumenta koji bi dokazao da je utvrđena odgovornost nekog od službenika policije za njegovo prebijanje. Sud je takođe naveo da podnosilac predstavke nije uspio da kao tužene identifikuje pojedince, već Ministarstvo unutrašnjih poslova u cjelini.

24. 6. decembra 2006. godine podnosilac predstavke je uložio žalbu na odluku prvostepenog suda o neprihvatljivosti, ponavljajući svoje prethodne pritužbe.

25. 26. januara 2007. godine Apelacioni sud je potvrdio odluku Okružnog suda za Sabail od 20. novembra 2006. godine.

26. 14. juna 2007. godine Vrhovni sud je potvrdio odluke nižih sudova.

II. RELEVANTNO DOMAĆE PRAVO

A. Ustav Republike Azerbejdžana

27. Član 46 stav III Ustava Republike Azerbejdžana glasi:

„Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili zlostavljanju. Niko ne smije biti podvrgnut ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju...”

B. Zakon o policiji od 28. oktobra 1999. godine

28. Službenici policije mogu koristiti specijalnu opremu, između ostalog, kada se smatra da lice koje se ponaša opasno može nanijeti štetu sebi ili licima u njegovoj blizini (član 26 stav II). „Specijalna oprema” je definisana tako da obuhvata pendreke, sredstva za vezivanje ruku, suzavac, gumene metke, vodene topove i druga sredstva (član 1). Fizička sila, specijalna oprema ili vatreno oružje se mogu koristiti kada je to apsolutno neophodno, na način srazmjeran opasnosti. Policijski organi moraju ispitati svaki incident u kojem dođe do upotrebe fizičke sile, specijalne opreme ili vatrenog oružja i dati odgovarajuće mišljenje o zakonitosti njihove primjene (član 26 stav VII). Nezakonita upotreba sile od strane službenika policije povlači sa sobom odgovornost službenika u skladu sa relevantnim zakonodavstvom (član 26 stav IX).

29. Službenici policije mogu koristiti fizičku silu, specijalnu opremu ili vatreno oružje isključivo u slučaju apsolutne potrebe ili nužne samoodbrane, nakon što svim drugim sredstvima prinude ne uspiju doći do željenog rezultata, kao i u zavisnosti od ozbiljnosti djela i karaktera učinioca (član 27 stav I tačka 1). Licu povrijeđenom usljed primjene fizičke sile, specijalne opreme ili vatrenog oružja mora se pružiti neophodna medicinska pomoć (član 27 stav I tačka 5). Službenik policije mora podnijeti izvještaj u pisanoj formi relevantnom organu policije o prilikama u kojima je koristio/la fizičku silu, specijalnu opremu ili vatreno oružje (član 27 stav I tačka 7). Relevantni tužilac takođe mora biti obaviješten o svakoj takvoj primjeni sile u roku od dvadeset četiri sata (član 27 stav I tačka 8).

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 3 KONVENCIJE

30. Podnosilac predstavke se žalio da je pretučen od strane službenika policije, te da domaće vlasti nijesu sprovele djelotvornu istragu kojom bi se mogli identifikovati i kazniti odgovorni službenici policije. Član 3 Konvencije glasi:

„Niko ne smije biti podvrgnut mučenju, ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.”

A. Prihvatljivost

31. Sud konstatuje da ova pritužba nije očigledno neosnovana u duhu člana 35 stav 3 tačka (a) Konvencije. Sud dalje konstatuje da ona nije neprihvatljiva po bilo kojem drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti prihvatljivom.

B. Meritum

1. Navodno zlostavljanje podnosioca predstavke od strane službenika policije

(a) Tvrdnje strana

32. Vlada je ustvrdila da ne može da utvrdi da li je podnosilac bio podvrgnut zlostavljanju od strane policije, budući da nema sudske odluke u tom pogledu. Vlada je dodatno ustvrdila da su demonstracije održane 9. oktobra 2005. godine bile nedozvoljene i da je policija imala pravo da primjeni silu u cilju razbijanja nezakonitih demonstracija. U skladu sa tim, primjena sile od strane službenika policije nije se mogla smatrati zlostavljanjem u datom slučaju.

33. Podnosilac predstavke je ustvrdio da ga je pretukla grupa službenika policije koje je predvodio A.V. i da su primijenili pretjeranu silu nad njim bez opravdanja. Sa tim u vezi, on se pozvao na ljekarski izvještaj od 26. oktobra 2005. godine, svjedočenja dvoje novinara i fotografiju A.V. koja je uslikana na mjestu incidenta.

(b) Ocjena Suda

34. Sud ponavlja da je članom 3 zagarantovana jedna od osnovnih vrijednosti demokratskih društava. Čak i u najtežim okolnostima, kao što su borba protiv terorizma i organizovanog kriminala, Konvencijom se apsolutno zabranjuje mučenje i nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Za razliku od većine materijalnih odredbi Konvencije i Protokola br. 1 i 4, članom 3 nijesu propisani izuzeci i nije dopušteno nikakvo odstupanje od njega po članu 15 stav 2, čak i u slučaju javne opasnosti koja ugrožava opstanak nacije (vidjeti predmet *Selmuni (Selmouni) protiv Francuske* [VV], br. 25803/94, stav 95, ECHR 1999V i predmet *Asenov (Assenov) i drugi protiv Bugarske*, 28. oktobar 1998, stav 93, *Izvještaji o presudama i odlukama* 1998VIII).

35. Da bi potpadalo pod član 3, zlostavljanje mora imati minimalan stepen težine. Procjena ovog minimalnog stepena zavisi od svih okolnosti predmeta, kao što su trajanje postupanja, fizičke ili duševne posljedice takvog postupanja, i, u nekim slučajevima, pol, godine i zdravstveno stanje žrtve (vidjeti predmet *Irska protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 18. januar 1978, stav 162, Serija A br. 25, predmet *Kudla (Kudła) protiv Poljske* [VV], br. 30210/96, stav 91, ECHR 2000-XI i predmet *Pirs (Peers) protiv Grčke*, br. 28524/95, stav 67, ECHR 2001-III). Sud je smatrao da je postupanje bilo „neljudsko” između ostalog i zbog toga što je bilo sa umišljajem, trajalo satima i uzrokovalo bilo tjelesne povrede ili intenzivne fizičke ili duševne patnje. Sud je ocijenio da je postupanje bilo „ponižavajuće”, zbog toga što je bilo takvo da kod žrtava podstakne osjećanja straha, duševnog bola i inferiornosti koja ih mogu poniziti i uniziti (vidjeti prethodno pomenuti predmet *Kudla*, stav 92).

36. Prilikom ocjene dokaza, Sud usvaja standard dokaza „van razumne sumnje”. Takav dokaz može proisteći iz istovremenog postojanja dovoljno jakih, jasnih i dosljednih zaključaka ili sličnih neospornih pretpostavki činjenica (vidjeti, između ostalog, predmet *Avšar (Avşar) protiv Turske*, br. 25657/94, stav 282, ECHR 2001-VII (izvodi)). Sud je osjetljiv na supsidijarnu prirodu svoje uloge i uviđa da mora biti oprezan prilikom preuzimanja uloge prvostepenog suda koji utvrđuje činjenično stanje kada to nije neizbježno usljed okolnosti datog predmeta (vidjeti, na primjer, predmet *Maker (McKerr) protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odluka), br. 28883/95, 4. april 2000. godine). Ipak, kada se iznesu navodi po članu 3 Konvencije, Sud mora sprovesti posebno temeljnu analizu, čak i ako su određeni domaći postupci i istrage već sprovedeni (vidjeti predmet *Muradova protiv Azerbejdžana*, br. 22684/05, stav 99, 2. april 2009, i prethodno pomenuti predmet *Avšar protiv Turske*, st. 283-84).

37. Sud smatra da je podnosilac predstavke dostavio dovoljno snažen dokaze koji idu u prilog činjenici da je bio podvrgnut primjeni sile od strane policije. Konkretno, podnosilac predstavke je dostavio ljekarski izvještaj od 26. oktobra 2005. godine u kojem se navodi da je primljen u bolnicu 9. oktobra 2005. godine i da mu je dijagnostifikovana zatvorena kranocerebralna trauma, potres mozga i oštećenje mekog tkiva na tjemenu glave. Takođe je dostavio i dvije fotografije na kojima je on sâm, a koje su nastale odmah po prebijanju. Činjenica da je podnosilac predstavke podvrgnut

prebijanju i da je zadobio ozbiljne povrede 9. oktobra 2005. godine sama po sebi nikada nije dovedena pod sumnju od strane organa koji su vršili istragu, konkretno u odluci Okružnog tužilaštva za Sabail od 9. marta 2006. godine kojom se obustavlja istraga. Kada je u pitanju tvrdnja podnosioca predstavke da mu je povrede nanijela policija, treba napomenuti da je on zadobio te povrede tokom policijske operacije prisilnog razbijanja demonstracija od 9. oktobra 2005. godine. On je dostavio izjave dva svjedoka koje idu u prilog njegovoj verziji događaja, kao i fotografiju koja potvrđuje da se A.V. nalazio na mjestu incidenta. Dokazi prikazani Sudu su dovoljno jaki i dosljedni da se formira makar pretpostavka da je podnosilac predstavke pretučen pendrecima od strane službenika policije prilikom razbijanja demonstracija. Po mišljenju Suda, ni Vlada u svojim podnescima, ni domaće vlasti u svojim odlukama nijesu ubjedljivo pobili ovu pretpostavku.

38. Sud će, shodno tome, ispitati da li je upotreba sile protiv podnosioca predstavke bila prekomjerna. U tom pogledu, Sud pridaje posebnu važnost okolnostima u kojima je došlo do primjene sile (vidjeti predmete *Guzel Şahin (Güzel Şahin) i drugi protiv Turske*, br. 68263/01, stav 50, 21. decembar 2006. godine i *Timtik protiv Turske*, br. 12503/06, stav 49, 9. novembar 2010. godine). Kada se neko lice suoči sa službenicima policije ili drugim predstavnicima države, pribjegavanje fizičkoj sili kada to nije strogo neophodno usljed ponašanja tog lica umanjuje ljudsko dostojanstvo i u načelu predstavlja povredu prava utvrđenog u članu 3 Konvencije (vidjeti predmet *Kop protiv Turske*, br. 12728/05, stav 27, 20. oktobar 2009. i prethodno pomenuti predmet *Timtik*, stav 47).

39. Sud smatra da nije dokazano da je pribjegavanje fizičkoj sili protiv podnosioca predstavke bilo strogo neophodno usljed njegovog ponašanja. Neosporno je da se podnosilac predstavke nije poslužio nasiljem protiv policije niti predstavljao prijetnju po policiju. Nije dokazano da je bilo nekih drugih razloga koji bi opravdali upotreba sile. Sud stoga ne može a da ne zaključi da je upotreba fizičke sile bila nepotrebna, prekomjerna i neprihvatljiva.

40. Sud nalazi da povrede koje je zadobio podnosilac predstavke dokazuju postojanje ozbiljnog fizičkog bola i patnji. Podnosilac predstavke je pretrpio kranio-cerebralnu traumu i potres mozga, što je zahtijevalo dugoročno liječenje. Zlostavljanje i njegove posljedice su takođe morale kod podnosioca predstavke izazvati značajne duševne patnje, umanjujući njegovo ljudsko dostojanstvo. U ovim okolnostima, Sud smatra da je zlostavljanje koje je predmet pritužbe bilo dovoljno ozbiljno da se ostvari minimalan stepen težine koji spada pod član 3 i da bi se smatralo nečovječnim i ponižavajućim postupanjem.

41. U skladu s tim, došlo je do povrede člana 3 Konvencije u materijalnom dijelu.

2. Navodno propuštanje da se sprovede djelotvorna istraga

(a) Tvrdnje strana

42. Vlada je ustvrdila da su domaće vlasti sprovele djelotvornu istragu navod podnosioca predstavke o zlostavljanju. Vlada je posebno konstatovala da su domaće vlasti po pritužbi podnosioca predstavke od 9. novembra 2005. godine pokrenule krivični postupak. Istražitelj je saslušao podnosioca predstavke, dva svjedoka i A.V. i preduzeo sve odgovarajuće radnje u cilju identifikovanja lica koja su pretukla podnosioca predstavke. Uz to, istražitelj je zakazao forenzički pregled za 28. januar 2006. godine, na kojem se podnosilac predstavke nije pojavio.

43. Podnosilac predstavke je ustvrdio da domaće vlasti nijesu sprovele djelotvornu istragu njegovi navoda o zlostavljanju. On je naveo da su domaće vlasti ignorisale sve dokaze o tome da ga je pretukla policija. Takođe je ustvrdio da nije bio obaviješten ni o kakvoj odluci istražitelja od 28. januara 2006. godine kojom se zakazuje forenzički pregled.

44. Strane su takođe imale različita mišljenja o tome da li je podnosilac predstavke blagovremeno obaviješten o odluci istražitelja o obustavljanju istrage od 9. marta 2006. godine. Vlada je dostavila primjerak ove odluke, potpisan od strane podnosioca predstavke sa napomenom da on sa njom nije saglasan i primjerak dopisa istražitelja od 9. marta 2006. godine kojim se obavještava o ovoj odluci, a koji je, između ostalih, upućen i podnosiocu predstavke. Podnosilac predstavke je ostao pri tvrdnji da nije obaviješten o toj odluci sve do maja 2006. godine i da dokumentacija koju je dostavila Vlada nije ukazivala na datum kada je primjerak odluke učinjen dostupnim podnosiocu predstavke, te da ga Vlada nije blagovremeno obavijestila o odluci.

(b) Ocjena Suda

45. Kada pojedinac iznese dokazivu tvrdnju da je ozbiljno zlostavljan/a od strane policije suprotno članu 3, ta odredba, čitana u vezi sa opštom dužnošću Države po članu 1 Konvencije da „jemči svakome u svojoj nadležnosti prava i slobode određene...Konvencijom”, implicitno zahtijeva da bi trebalo da postoji djelotvorna zvanična istraga. Ta istraga bi trebalo da dovede do identifikacije i kažnjavanja onih koji su odgovorni. U suprotnom, opšta pravna zabrana mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja bi, uprkos svojoj temeljnoj važnosti, bila nedjelotvorna u praksi i bilo bi u nekim slučajevima moguće da državni agenti prekrše prava lica pod njihovom kontrolom praktično nekažnjeno (vidjeti prethodno pomenuti predmet *Asenov i drugi*, stav 102 i predmet *Labita protiv Italije* [VV], br. 26772/95, stav 131, ECHR 2000IV).

46. Kako bi istraga koja je propisana čl. 2 i 3 Konvencije bila djelotvorna, oni koji su za nju odgovorni i oni koji sprovode istragu moraju biti nezavisni i nepristrasni, u pravu i u praksi. To znači da ne samo da ne smije postojati hijerarhijska ili institucionalna veza sa onima koji su umiješani u događaje, već da mora postojati i nezavisnost u praktičnom smislu (vidjeti predmete *Bojsinko (Boicenco) protiv Moldavije*, br. 41088/05, stav 66, 11. jul 2006; *Kolevi protiv Bugarske*, br. 1108/02, stav 193, 5. novembar 2009; i *Oleksij Mihajlovič Zaharkin (Oleksiy Mykhaylovych Zakharkin) protiv Ukrajine*, br. 1727/04, stav 66, 24. jun 2010).

47. Uz to, istrage ozbiljnih navoda o zlostavljanju moraju biti temeljne. To znači da vlasti moraju uvijek ozbiljno nastojati da utvrde šta se dogodilo i da ne bi trebalo da se oslanjaju na brzoplete ili neosnovane zaključke kako bi zaključili istragu ili na njima zasnovali svoje odluke (vidjeti prethodno pomenuti predmet *Asenov i drugi*, stav 103 et seq.). One moraju preduzeti sve razumne korake koji su im na raspolaganju kako bi obezbijedile dokaze koji se odnose na incident, uključujući, između ostalog, izjave očevidaca i forenzičke dokaze (vidjeti predmet *Tanrikulu protiv Turske* [VV], br. 23763/94, ECHR 1999-IV, stav 104 et seq. i predmet *Gul (Gül) protiv Turske*, br. 22676/93, stav 89, 14. decembar 2000). Bilo kakav nedostatak u istrazi koji podriva mogućnost da se utvrdi uzrok povreda ili identitet odgovornih lica dovešće do rizika da ovaj standard ne bude ispunjen.

48. Pojam djelotvornog pravnog lijeka kad su u pitanju navodi o zlostavljanju takođe povlači i djelotvoran pristup podnosioca predstavke postupku istrage (vidjeti prethodno pomenuti predmet *Asenov i drugi*, stav 117). Mora postojati element javnog preispitivanja istrage ili njenih rezultata u dovoljnoj mjeri da se obezbijedi odgovornost u praksi, očuva povjerenje javnosti u poštovanje vladavine prava od strane vlasti i spriječi bilo kakav utisak o dosluhu ili tolerisanju nezakonitih radnji (vidjeti prethodno pomenuti predmet *Kolevi*, stav 194).

49. Sud primijećuje da je, nakon tvrdnji podnosioca predstavke o zlostavljanju, 9. novembra 2005. godine Policijska služba okruga Sabail pokrenula krivični postupak u skladu sa članom 132 (prebijanje) Krivičnog zakonika. 22. decembra 2005. godine predmet je prekvalifikovan po članu 163 (ometanje zakonitih profesionalnih aktivnosti novinara) Krivičnog zakonika i prenesen Okružnom tužilaštvu za Sabail. Na pritužbi podnosioca predstavke, se međutim, nije radilo dovoljno marljivo, budući da nijesu preduzeti odgovarajući procesni koraci do 12. januara 2006. godine, dana kada je podnosilac predstavke saslušan, što je više od tri mjeseca nakon incidenta.

50. Takođe, čak i uz pretpostavku da je, kako je tvrdila Vlada, istražitelj naložio forenzički pregled za 28. januar 2006. godine, i to je urađeno sa zakašnjenjem, dva mjeseca i sedamnaest dana od početka krivične istrage i tri mjeseca i sedamnaest dana nakon incidenta. Sa tim u vezi, Sud takođe konstatuje da, u svakom slučaju, Vlada nije dostavila primjerak odluke istražitelja kojom se traži forenzički pregled, niti bilo kakav dokumentovani dokaz da je podnosilac predstavke zaista obaviješten o odluci istražitelja kojom se traži forenzički pregled, čak i uz pretpostavku da je postojala takva odluka.

51. S tim u vezi, imajući u vidu materijal u svom posjedu i podneske strana, Sud konstatuje da postoje ozbiljne sumnje da je podnosiocu predstavke omogućen djelotvoran pristup postupku istrage tokom cjelokupnog trajanja i da je on bio blagovremeno obaviješten o svim procesnim koracima.

52. Nakon gornje konstatacije, Sud će se okrenuti onome što smatra najproblematičnijim aspektom istrage sprovedene u ovom predmetu. Sud je više puta naglasio da procesna obaveza po čl. 2 i 3 obavezuje da istraga bude nezavisna i nepristrasna, kako u pravu tako i u praksi (vidjeti gornji stav 46). Sud konstatuje da je Okružno tužilaštvo za Sabail, koje je formalno nezavisan istražni organ i koje je sprovelo istragu u ovom slučaju, zatražilo od Uprave policije okruga Sabail da sprovede istragu u cilju identifikovanja lica koja su navodno zlostavljala podnosioca predstavke. Time je istražni organ povjerio veliki i bitan dio istrage – identifikaciju učinilaca navodnog zlostavljanja – istom onom organu čiji su službenici navodno počinili djelo. U ovom pogledu, Sud ne nalazi da je stvarno značajno to što je, mada su navodni učiniooci bili službenici Interventne jedinice Uprave policije u Bakuu, traženo da istragu sprovede druga uprava policije. Značajno je to što je istraga o navodnoj povredi službene dužnosti koja je potencijalno obuhvatala odgovornost državnog organa i njegovih službenika sprovedena od strane njihovih kolega, zaposlenih u istom državnom organu. Po mišljenju Suda, u takvim okolnostima istraga koju vodi policija o navodima o povredi službene dužnosti od strane sopstvenih službenika nije mogla biti nezavisna u ovom predmetu (uporediti sa, *mutatis mutandis*, predmetima *Ramsahai i drugi protiv Holandije* [VV], br. 52391/99, stav 295-96, ECHR 2007II; *Aktaš protiv Turske*, br. 24351/94, stav 301, ECHR 2003V (izvodi) i prethodno pomenuti predmet *Maker*, stav 128).

53. Istraga Uprave policije okruga Sabail nije dala rezultate i njome se „nijesu mogli” identifikovati predmetni službenici policije. Sa tim u vezi, Sud konstatuje da materijal u spisima predmeta ne sadrži bilo kakve dokaze, kao što su dokumenti koji se odnose na konkretne korake koje su preduzeli policijski istražitelji.

54. Istražitelj Okružnog tužilaštva za Sabail nastavio je da se oslanja na izvještaj Uprave policije za okrug Sabail u kojem se navodi da „nema rezultata” i prosto obustavio postupak bez preduzimanja daljih radnji. Po mišljenju Suda, istražni organ (Okružno tužilaštvo za Sabail) imao je punu nadležnost i trebalo je da bude u potpunosti sposoban da sprovede nezavisne, opipljive i djelotvorne istražne mjere u cilju identifikovanja krivaca, recimo da pribavi spisak pripadnika Interventne jedinice koji su učestvovali u akciji razbijanja demonstracija, ispita sve službenike koji su učestvovali, identifikuje i ispita druge svjedoke (one koji su učestvovali u demonstracijama, posmatrača itd.), organizuje sučeljavanje svjedoka po potrebi, pokuša da rekonstruiše slijed događaja, itd. Istražitelj ništa od pomenutog nije nezavisno sproveo, niti su istražni organi, domaći sudovi ili Vlada pružili bilo kakvo uvjerljivo objašnjenje zašto to nije urađeno.

55. Podnosiocu predstavke je uskraćena mogućnost da djelotvorno zatraži naknadu štete u parničnom postupku, jer su parnični sudovi odbili da prihvate njegovu tužbu, navodeći kao razlog to što on ne može da pojedinačno imenuje službenike policije kao tužene. Sud konstatuje da je u praksi ovaj uslov predstavljao nepremostivu prepreku za podnosioca predstavke, budući da je identifikacija tih službenika policije bila zadatak krivične istrage, koja je u ovom predmetu bila nedjelotvorna i nedovoljno nezavisna.

56. Navedena razmatranja su dovoljna da Sud zaključi da istraga o tvrdnjama podnosioca predstavke o zlostavljanju nije, iz prethodno pomenutih razloga, ispunila uslove iz člana 3 Konvencije. U skladu s tim, došlo je do povrede člana 3 Konvencije u njegovom procesnom dijelu.

II. NAVODNA POVREDA ČLANA 10 KONVENCIJE

57. Pozivajući se na čl. 10 i 11 Konvencije, podnosilac predstavke se žalio da ga je policija zlostavljala sa ciljem da ga spriječe u obavljanju novinarske aktivnosti i da mu je povrijeđeno pravo na mirno okupljanje.

58. Sud konstatuje da, kao što se stiče utisak iz podnesaka samog podnosioca predstavke, on nije bio učesnik nedozvoljenih demonstracija, već je bio prisutan kako bi izvještavao o demonstracijama u svojstvu novinara. U takvim okolnostima, Sud smatra da pritužbu treba ispitati samo po članu 10, jer je ova odredba *lex specialis* kada su u pitanju okolnosti ovog predmeta. Članom 10 Konvencije propisano je:

„1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne spriječava države da zahtjevaju dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća.

2. Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi spriječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, spriječavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva”.

A. Prihvatljivost

59. Vlada je ustvrdila da podnosilac predstavke nije iscrpio domaća pravna sredstva. Naročito, domaći sudovi su odbili tužbu koju je uložio podnosilac predstavke zbog neispunjavanja procesnih uslova koji se odnose na podnošenje tužbe. Vlada je tvrdila da je podnosilac predstavke mogao otkloniti procesne nedostatke koje su domaći sudovi utvrdili u njegovoj tužbi i zatim je ponovo podnijeti sudu, ali da to nije uradio.

60. Podnosilac predstavke je ustvrdio da je njegova bila tužba podnijeta na ispravan način, da je on tačno naveo Ministarstvo unutrašnjih poslova kao tuženog i da je podnio odgovarajući broj primjeraka tužbe uz svu relevantnu dokumentaciju koju posjeduje.

61. Sud ponavlja da se pravilom o iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova iz člana 35 stav 1 Konvencije podnosioci predstavki obavezuju da prvo iskoriste pravne lijekove koji su uobičajeno dostupni i dovoljni u domaćem pravnom sistemu kako bi dobili pravnu zaštitu od kršenja koja navode. Postojanje pravnih lijekova mora biti dovoljno sigurno, kako u praksi tako i u teoriji, inače bi izostala njihova neophodna pristupačnost i djelotvornost. Članom 35 stav 1 zahtijeva se i da pritužbe za koje se planira naknadno podnošenje Sudu treba prethodno podnijeti odgovarajućem domaćem tijelu, makar po sadržaju i u skladu sa formalnim zahtjevima koje propisuje domaće pravo, ali ne da bi trebalo ostvariti pristup pravnim lijekovima koji su neadekvatni ili nedjelotvorni (vidjeti predmet *Akdivar i drugi protiv Turske*, 16. septembar 1996, st. 65-67, *Izveštaji o presudama i odlukama* 1996IV).

62. Sud konstatuje da je podnosilac predstavke podnio tužbu žaleći se, između ostalog, na povredu prava po članu 10 Konvencije (vidjeti gornji stav 22 i, *a contrario*, predmet *Rizvanov protiv Azerbejdžana*, br. 31805/06, stav 73, 17. april 2012. godine). Tužba nije prihvaćena iz više formalnih razloga, kao što je navodno propuštanje podnosioca predstavke da dostavi primjerak nalaza vještaka i da identifikuje pojedince kao tužene. Sud, međutim, ponavlja da je u okolnostima ovog predmeta bilo praktično

nemoguće da podnosilac predstavke ispuni ove uslove usljed nedjelotvornosti krivične istrage u pribavljanju forenzičkih dokaza i identifikovanju službenika policije odgovornih za prebijanje podnosioca predstavke. Kao takvi, ti uslovi na koje se oslanjaju domaći sudovi predstavljali su u bitnom nepremostivu prepreku za ispitivanje merituma podnosiocjeve pritužbe u parničnom postupku. U takvim okolnostima, Sud smatra da je podnosilac predstavke uradio sve što se od njega moglo očekivati kako bi iscrpio domaće pravne lijekove.

63. Iz ovih razloga, Sud odbija prigovor Vlade. Sud dodatno konstatuje da ova pritužba nije očigledno neosnovana u smislu člana 35 stav 3 tačka a Konvencije i da nije neprihvatljiva po bilo kojem drugom osnovu. Stoga se mora proglasiti prihvatljivom.

B. Meritum

64. Vlada je ustvrdila da podnosilac predstavke nije bio učesnik u demonstracijama, već da ih je „posmatrao”. Ona napominje da podnosilac predstavke tokom demonstracija nije nosio specijalni plavi prsluk kao oznaku da je novinar, što bi omogućilo organima za sprovođenje zakona da ga razlikuju od učesnika u demonstracijama. Vlada je dodatno ustvrdila da su demonstracije bile nezakonite i da je policija imala pravo da pribjegne odgovarajućoj upotrebi sile u cilju razbijanja demonstracija i pritvaranja lica koja nijesu postupala po zakonitim nalogima policije. Vlada je stoga konstatovala da je „do navodnog prebijanja podnosioca predstavke moglo doći u (...) okolnostima” u kojima su službenici policije imali poteškoća da, bez plavog prsluka, razlikuju podnosioca predstavke od učesnika u demonstracijama, protiv kojih su imali pravo da upotrijebe silu. Policija nije imala namjeru da se miješa u novinarske aktivnosti podnosioca predstavke niti da ga spriječi da izvještava o demonstracijama.

65. Podnosilac predstavke je ustvrdio da je, iako nije nosio plavi prsluk, nosio na grudima oznaku koje ga je jasno označavala kao novinara. Konstatovao je da su svjedoci potvrdili tu činjenicu. Uz to, dok ga je policija tukla, on im je više puta rekao da je novinar. Na kraju, podnosilac predstavke je tvrdio da je, suprotno podnescima Vlade, upotreba sile od strane policije na demonstracijama u svakom slučaju bila nezakonita i neopravdana.

66. Sud je u više navrata istakao istaknutu ulogu štampe u demokratskoj državi u kojoj vlada vladavini prava (vidjeti predmete: *Kastels (Castells) protiv Španije*, 23. april 1992, stav 43, Serija A br. 236, *Torgir Torgirson (Thorgeir Thorgeirson) protiv Islanda*, 25. jun 1992, stav 63, Serija A br. 239, *Gudvin (Goodwin) protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 27. mart 1996, stav 39, *Izvještaji 1996II*, *Jersild protiv Danske*, 23. septembar 1994, stav 31, Serija A br. 298 i *Fatulajev (Fatullayev) protiv Azerbejdžana*, br. 40984/07, stav 88, 22. april 2010. godine). Štampanje je dužna da saopštavaju informacije i ideje o pitanjima od javnog interesa. Ne samo da štampa ima zadatak da saopštava takve informacije i ideje: javnost takođe ima pravo da ih prima. To bez sumnje podrazumijeva, kao u ovom predmetu, izvještavanje o skupovima i demonstracijama opozicije, što je od suštinskog značaja za razvoj svakog demokratskog društva. Da je drugačije, štampa ne bi mogla da igra svoju ulogu „javnog čuvara” (vidjeti, između ostalih pravnih izvora, *Obzerver i Gardijan protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 26. novembar 1991, stav 59, Serija A br. 216 i *Sandey Tajmz protiv Ujedinjenog Kraljevstva (br. 2)*, 26. novembar 1991, stav 50, Serija A br. 217).

67. Neosporno je da se podnosilac predstavke nalazio na mjestu održavanja demonstracija kako bi izvještavao o tom događaju, odnosno da je on obavljao svoj novinarski posao. Kao što je prethodno utvrđeno, podnosilac predstavke je bio podvrgnut upotrebi sile protivno članu 3 Konvencije, uprkos tome što se nije ponašao tako da upotreba sile bude neophodna. Iako podnosilac predstavke nije nosio specijalni prsluk, nosio je novinarsku identifikacionu oznaku na grudima i precizirao službenicima policije da je novinar. Sud stoga ne može prihvatiti tvrdnju Vlade da službenici policije nijesu mogli da utvrde da je podnosilac predstavke novinar.

68. Sud napominje da javne mjere kojima se novinari spriječavaju u obavljanju svog posla mogu pokrenuti pitanja po članu 10 (vidjeti, *mutatis mutandis*, *Gzel (Gsell) protiv Švajcarske*, br. 12675/05, stav 49 et seq., 8. oktobar 2009. godine). Vraćajući se ovom predmetu, Sud konstatuje da se ne može sporiti da fizičko zlostavljanje novinara od strane predstavnika države dok obavljaju svoje profesionalne dužnosti ozbiljno narušava njihovo ostvarivanje prava na primanje i saopštavanje informacija. U tom pogledu, Sud konstatuje tvrdnju Vlade da nije bilo stvarne namjere da se ometa novinarska aktivnost podnosioca predstavke. Međutim, bez obzira na to da li je takva namjera postojala u ovom predmetu, ono što je bitno je to da je novinar bio podvrgnut nepotrebnoj i prekomjernoj upotrebi sile, što predstavlja zlostavljanje po članu 3 Konvencije, uprkos tome što je on učinio jasan napor da se predstavi kao novinar koji prosto obavlja svoj posao i posmatra događaj. U skladu sa tim, Sud smatra da je došlo do miješanja u prava podnosioca predstavke po članu 10 Konvencije.

69. Sud nadalje smatra da to miješanje nije bilo opravdano po članu 10 stav 2. Vlada nije ubjedljivo dokazala da je ono bilo zakonito ili da je imalo neki legitimni cilj. U svakom slučaju, jasno je da se takvo miješanje kao u ovom predmetu ne može smatrati „neophodnim u demokratskom društvu”.

70. U skladu s tim, došlo je do povrede člana 10 Konvencije.

III. NAVODNA POVREDA ČLANA 6 KONVENCIJE

71. Podnosilac predstavke se žalio da je odbijanje domaćih sudova da prihvate njegovu tužbu bilo potkrijepljeno pogrešnim navodima i da mu je prekršeno pravo na pristup Sudu.

72. Relevantni dio člana 6 Konvencije glasi:

„Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama... ima pravo na pravičnu... raspravu... pred... Sudom...”

73. Imajući u vidu nalaz o kršenju procesnog aspekta člana 3 (i naročito nalaze iz gornjeg stava 55) i konstatujući da se ova pritužba suštinski odnosi na iste stvari, Sud smatra da nije neophodno ispitati da li je ovaj predmet pokreće pitanje po članu 6 Konvencije. Sud stoga odbija ovaj dio predstavke u skladu sa članom 35 stav 3 tačka (a) i stav 4 Konvencije.

IV. PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

74. Član 41 Konvencije glasi:

„Kada Sud utvrdi prekršaj Konvencije ili protokola uz nju unutrašnje pravo Visoke strane ugovornice u pitanju omogućava samo djelimičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravično zadovoljenje oštećenoj stranci.”

A. Naknada štete

1. Materijalna šteta

75. Podnosilac predstavke je tražio iznos od 800 EUR na ime naknade materijalne štete za troškove liječenja i 16.500 EUR na ime naknade materijalne štete za izgubljenu zaradu. On je takođe tražio naknadu materijalne štete u iznosu od 10.000 EUR za liječenje u inostranstvu.

76. Vlada je osporila zahtjev, navodeći da podnosilac nije potkrijepio svoje navode.

77. Sud ističe da prema Pravilu 60 Poslovnika Suda svaki zahtjev za pravično zadovoljenje mora biti raščlanjen po stavkama i dostavljen u pisanoj formi, uz relevantnu propratnu dokumentaciju ili račune, inače Sud može odbiti zahtjev u cjelini ili djelimično.

78. U ovom predmetu, čak i uz pretpostavku da postoji uzročna veza između tražene naknade štete i utvrđenih povreda, Sud primijećuje da podnosilac predstavke nije dostavio bilo kakav dokumentovan dokaz kojim bi potkrijepio ovaj zahtjev. Konkretno, nije dostavio ni jedan račun, recept ili drugu dokumentaciju koja bi potvrdila njegove troškove liječenja, niti ugovor o radu ili drugu dokumentaciju kao potvrdu njegovih prihoda.

79. Iz gorepomenutih razloga, Sud odbija zahtjev podnosioca u pogledu naknade materijalne štete.

2. Nematerijalna šteta

80. Podnosilac predstavke je tražio iznos od 10.000 EUR na ime naknade nematerijalne štete.

81. Vlada je osporila traženi iznos kao nepotkrijepljen i previsok.

82. Sud smatra da je podnosilac predstavke pretrpio nematerijalnu štetu koja se ne može nadoknaditi samo utvrđivanjem povreda i da, stoga, treba dodijeliti naknadu. Procjenjujući na pravičnoj osnovi, kao što je propisano članom 41 Konvencije, Sud dodjeljuje podnosiocu predstavke iznos od 10.000 EUR po ovom osnovu, uvećan za eventualni pripadajući porez na taj iznos.

B. Sudski i ostali troškovi

83. Podnosilac predstavke je tražio 1.000 EUR za sudske i druge troškove nastale u krivičnim postupcima pred domaćim sudovima i 1.600 EUR za troškove parničnog postupka. On je također tražio 2.700 EUR za sudske i druge troškove nastale pred Sudom. U prilog zahtjevu, on je dostavio nekoliko ugovora za pružanje pravnih usluga u postupcima pred domaćim sudovima i pred Sudom. Prema tim ugovorima, potraživane iznose treba platiti ukoliko se na Sudu dokaže kršenje prava podnosioca. Podnosilac je također tražio 1.750 EUR za troškove prevođenja i 200 EUR za poštanske troškove.

84. Vlada je smatrala da je zahtjev nepotkrijepljen i previsok. Vlada je konkretno ustvrdila da podnosilac predstavke nije dostavio svu neophodnu dokumentaciju koja bi podržala njegove tvrdnje i da sudski i ostali troškovi zapravo nijesu nastali, budući da podnosilac predstavke još nije isplatio potraživani iznos.

85. Prema sudskoj praksi Suda, podnosilac predstavke ima pravo na naknadu sudskih i drugih troškova samo ukoliko se dokaže da su stvarno nastali i da su bili neophodni i ukoliko je iznos razuman. Imajući u vidu dokumentaciju u svom posjedu i gorenavedene kriterijume, Sud smatra adekvatnim da se podnosiocu predstavke dodijeli iznos od 3.000 EUR za troškove po svim osnovima.

C. Zatezna kamata

86. Sud smatra da je primjereno da stopa zatezne kamate bude zasnovana na graničnoj aktivnoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke, uvećanoj za tri procentna poena.

IZ OVIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Proglašava* pritužbe po čl. 3 i 10 Konvencije prihvatljivim, a ostatak predstavke neprihvatljivim;
2. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člana 3 Konvencije u pogledu zlostavljanja od strane policije;
3. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člana 3 Konvencije u pogledu izostanka djelotvorne istrage navoda podnosioca predstavke o zlostavljanju;
4. *Utvrđuje* da je došlo do povrede člana 10 Konvencije;
5. *Utvrđuje*

(a) da Tužena država treba da isplati podnosiocu predstavke, u roku od tri mjeseca od datuma na koji ova presuda postane pravosnažna u skladu sa članom 44 stav 2 Konvencije, sljedeće iznose, konvertovane u azerbejdžanske manate po važećem kursu na dan izmirenja:

(i) 10.000 EUR (deset hiljada eura), uvećano za eventualne pripadajuće poreze, na ime naknade nematerijalne štete;

(ii) 3.000 EUR (tri hiljade eura), uvećano za eventualne pripadajuće poreze, na ime sudskih i ostalih troškova;

(b) da se od isteka pomenuta tri mjeseca pa do izmirenja na navedene iznosa obračunava prosta kamata po stopi koja je jednaka graničnoj aktivnoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke tokom zateznog perioda, uvećanoj za tri procentna poena;

6. *Odbacuje* ostatak zahtjeva podnosioca predstavke za pravičnim zadovoljenjem.

Sačinjeno na engleskom jeziku i objavljeno u pisanoj formi 2. oktobra 2012. godine, u skladu sa Pravilom 77 st. 2 i 3 Poslovnika Suda.

Seren Nilsen
sekretar

Nina Vajić
predsjednica